

SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Předmět se vyučuje povinně pro všechny žáky v 8. a 9. ročníku, v 8. ročníku je 1 hodina z disponibilní časové dotace, v 9. ročníku 1 hodina týdně z povinné časové dotace. Výuka probíhá v kmenové třídě, v učebně ICT a její nedílnou součástí jsou tyto akce: exkurze žáků na Přehlídku SŠ a SOU v Chrudimi, beseda na IPS ÚP v Chrudimi a společná schůzka žáků, rodičů, zástupců SŠ, SOU a firem z okolí ve školní jídelně ZŠ Chrast. Součástí předmětu je také příprava žáků na individuální návštěvy SŠ, SOU při dnech otevřených dveří, na konzultace v PPP a na individuální konzultace na IPS ÚP.
Výuka směřuje k následujícím cílům:	<ul style="list-style-type: none"> • vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti • zaměřovat se na utváření a rozvíjení praktických dovedností a žádoucích osobních vlastností, které jsou předpokladem pro budoucí začlenění žáků do pracovního života • připravit žáky na přechod ze ZŠ na SŠ a do zaměstnání • učit žáky přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování • naučit žáky přecházet bez negativních důsledků z jedné životní fáze do druhé • rozvíjet jejich samostatnost při rozhodování a upevňovat jejich adaptační schopnosti v nezvyklých životních situacích • rozšiřovat poznatky žáků o světě práce • přibližovat jim charakteristické znaky konkrétních povolání, existující pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů ZŠ na trhu práce • poskytovat dostatek příležitostí pro to, aby se naučili realisticky poznávat vlastní přednosti, možnosti a omezení ve vztahu k vybraným povoláním • utvářet a rozvíjet dovednosti žáků plánovat si významné životní kroky, stanovovat si alternativní životní cíle, nacházet efektivní způsoby dosahování zvolených cílů a konstruktivně se vyrovnávat s osobním neúspěchem • rozvíjet komunikativní dovednosti • zvyšovat kulturu jejich osobního projevu
Vyučovací předmět úzce souvisí s následujícími předměty:	<ul style="list-style-type: none"> • Je realizován jako navazující na přírodovědné i společenskovední obory. V tomto předmětu si žáci upevňují své dovednosti získané v ostatních předmětech. Nejbližší je předmětu Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Prakticky využívány jsou znalosti a dovednosti z předmětu Český jazyk.
Přesahy z předmětů	VKZ (6., 7., 9. ročník): Mezilidské vztahy, Sociální klima, Rozvoj osobnosti, Dospívání, Postoje a hodnoty
Výchovné a vzdělávací strategie učitelů	KOMPETENCE K UČENÍ UČITEL <ul style="list-style-type: none"> • nabízí různé zdroje pro vyhledávání informací

pro rozvoj
klíčových
kompetencí žáků:

- podněcuje žáky k sebehodnocení
- vede žáky k používání správné terminologie
- připravuje pro žáky záznamové archy pro akční plánování
- vede žáky ke skupinové práci

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

UČITEL

- vede žáky ke kritickému myšlení
- podněcuje u žáků samostatné myšlení
- vysvětluje souvislosti mezi požadavky na výkon vybraného povolání a reálnými osobními předpoklady a schopnostmi žáka
- předkládá modelové situace z přechodu žáků ze ZŠ na SŠ a SOU a do zaměstnání
- zdůrazňuje nutnost neustále na sobě pracovat bez ohledu na dosažený stupeň vzdělání

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

UČITEL

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými i mimo školu
- učí žáky obhajovat svůj názor, ale také aktivně naslouchat
- nabízí modelové situace pro nácvik vhodných způsobů jednání v jednotlivých scénářích

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

UČITEL

- vytváří podmínky pro příznivé klima při výuce
- dodává žákům sebedůvěru
- zařazuje práci ve dvojicích, ve skupině a v týmu
- vysvětluje nezbytnost sociálních rolí v životě člověka

KOMPETENCE OBČANSKÉ

UČITEL

- předkládá modelové situace státní politiky zaměstnanosti
- seznamuje žáky s právy zaměstnanců, zaměstnavatelů, se základními státními dokumenty, týkajícími se zaměstnanosti občanů

KOMPETENCE PRACOVNÍ

UČITEL

- vede žáky k zodpovědnému dokončení započaté práce

	<ul style="list-style-type: none"> • podněcuje žáky k jejich zapojování do různých pomocných prací ve škole i mimo školu • vede žáky k používání získaných dovedností a vědomostí z ostatních předmětů v praxi • umožňuje žákům spolupracovat při týmové práci <p>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy • motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu • prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů
Průřezová témata	<p>OSV - OSOBNOSTNÍ ROZVOJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení a studium • sebepoznání a sebepojetí: porozumění sobě samému i druhým • seberegulace a sebeorganizace: zvládání vlastního chování, organizování si svého času, stanovení si osobních cílů a kroků k jejich dosažení, utváření základních dovedností pro řešení složitějších situací <p>OSV – MORÁLNÍ ROZVOJ</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti • hodnota, postoje, praktická etika • psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při obtížích • kreativita: pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality <p>VÝSTUP: Žák analyzuje, argumentuje, popisuje zkušenosti, zpracovává zkušenosti, formuluje nově získané poznatky a odvozuje z nich klíčové otázky, oceňuje zkušenosti druhých lidí, hodnotí a sebehodnotí,plánuje plnění úkolů, sleduje cíl, umí požádat o pomoc</p> <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti, rozvíjení disciplinovanosti a sebekritiky, rozvoj sebeúcty a sebedůvěry, rozvoj komunikativních, formulačních a prezentačních schopností a dovedností <p>VÝSTUP: Žák používá demokratické principy rozhodování, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, zvažuje svůj postoj na</p>

základě daných kritérií a argumentů, hledá souvislosti stávajících problémů, učí se asertivitě a kompromisu, utváří si pozitivní hodnotový systém, uvědomuje si možnosti různých přístupů k řešení problémů, uplatňuje základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací

VMEGS

- jsme Evropané: Evropská integrace, rozšiřování a prohlubování dovedností potřebných v evropském prostředí, možnosti seberealizace a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostředí (trh práce), uvědomění si řešení běžných situací Evropana a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském prostoru (možnosti studovat a pracovat)

VÝSTUP: Žák uvádí příklady ze života, vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí, srovnává způsob života v různých zemích, nachází společné znaky a odlišnosti, připraví si prezentaci o vybrané zemi, používá informace z různých informačních zdrojů, porovnává a přiměřeně hodnotí zvláštnosti a podobnosti pracovního trhu v ČR a v cizině

MKV

- lidské vztahy: důležitost integrace jedince v profesních vztazích (otevřený trh práce ve světě)
- multikulturalita: předpokládaný vývoj na trhu práce
- princip sociálního smíru a solidarity: nekonfliktní život v multikulturní společnosti, význam osvojování si cizích jazyků

VÝSTUP: Žák považuje za užitečné předcházet konfliktům s kulturním pozadím, učí se adekvátně jednat v simulovaných situacích, popíše, proč a jak se liší první dojmy, vysvětlí, jak naše předsudky a stereotypy ovlivňují první dojmy, vysvětlí, jakým způsobem první dojmy ovlivňují chování k jiným lidem

EV

- lidské aktivity a problémy životního prostředí: náplň jednotlivých povolání ve vztahu k přírodě

VÝSTUP: Žák sám sebe chápe jako hybatele změn, vysvětlí, jak vybraná povolání ovlivňují přírodu a jakým způsobem lze v pracovním procesu dbát na ochranu přírody

MV - RECEPTIVNÍ ČINNOSTI

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, identifikování základních orientačních prvků v textu (inzeráty pro hledání a nabídku práce)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: identifikace zjednodušení mediálních sdělení

MV - PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI

- tvorba mediálního sdělení (inzeráty)

VÝSTUP: Žák sestaví inzerát, vyčte základní informace z inzerátu, používá internet

Učební plán předmětu

Ročník	8	9
--------	---	---

Dotace	0+1	1
Povinnost	povinný	povinný

8. ročník – DOTACE: 0+1, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně žádá objasnění souvislostí • demonstruje osvojené dovednosti a vědomosti na příkladech z běžného života • efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy) • formuluje otázky, kterými se zeptá na to, co neumí • hodnotí svůj pokrok v učení, plánuje další práci a realizuje ji • identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá a nalézá způsoby její nápravy • používá odbornou terminologii • používá získané informace a osvojené vědomosti a dovednosti při vytyčování krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílů • pozná, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat, a kdy se naopak izolovat • pracuje s portfoliem, provádí sebehodnocení, uvědomí si pokrok za určitou dobu • propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy • pro své učení volí cíle podle svých priorit (zaměstnání, zájmy, prospěch), přijme za svou volbu zodpovědnost • při učení volí takovou aktivitu, která se mu z osobního hlediska či vzhledem k charakteru úkolu jeví jako nejvýhodnější, svoji volbu zdůvodní • rozpozná překážky a problémy v učení, požádá o pomoc, přijímá zpětnou vazbu a reaguje na ni • sám rozpozná, co konkrétně se ještě potřebuje naučit • s pomocí učitele si stanoví podmínky a kritéria, za kterých bude práce úspěšná • v případě potřeby přehodnocuje vlastní postupy učení • vyhledává informace na internetu • vysvětlí smysl toho, proč zpracovává různé druhy poznatků a dovedností a jak by se daly využít v jeho dalším studiu nebo osobním životě • využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje, diskutuje na dané téma, obhajuje své výroky • dokáže rozlišovat podstatné vlastnosti povolání od vlastností nepodstatných • hodnotí dosažení dílčích cílů • chápe souvislosti mezi charakteristickými kvalitami své osobnosti a znaky vybraného povolání • nachází variantní scénáře ke zdánlivě neřešitelným situacím • nenechá se odradit případným nezdarem • ověřuje si informace nabízené v médiích • při řešení problémů předvídá, jaké situace by mohly nastat • rozeznává platnost a význam argumentů ve veřejné komunikaci

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná, v čem je problém, který řeší, podobný s dříve známými problémy • řeší modelové situace, které mohou nastat ve škole i mimo ni • řeší modelové situace přechodu ze základní školy na školu střední a do zaměstnání • učí se chápat, že problémy mívají více řešení • uvažuje o alternativách řešení • uvědomí si, jestli mu stačí informace, které má • v dostupných materiálech vyhledává potřebné informace • vyhodnotí různé vlastní i předložené varianty řešení a rozhoduje se mezi nimi • vyjadřuje svůj postoj ke své práci i práci druhých, učí se používat popisný jazyk při hodnocení • změní své názory na základě nových informací či změněných podmínek • zvažuje různá řešení klíčových životních situací
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby partner rozuměl • interpretuje či prezentuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě • klade doplňující otázky • komunikuje na úrovni odpovídající probraným tématům • myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností • naslouchá promluvám ostatních lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje • obhájí svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty • odlišuje příjemce sdělení • ověřuje si pravdivost informací alespoň ve dvou zdrojích • používá „já“ výroky • používá správné neverbální komunikační prostředky • prezentuje získané poznatky před ostatními • představí sebe jako jedinečnou osobnost • při komunikaci používá osvojené odborné termíny • při komunikaci využívá intonaci, důraz a melodii hlasu • reaguje při modelovém pohovoru na doplňující otázky • rozliší soukromý rozhovor a veřejnou komunikaci • stylizuje psaný a mluvený projev • udržuje diskuzi, má přehled o tom, které body se už probraly, neodvádí diskuzi od tématu • udržuje oční kontakt • v textu, promluvě či jiném záznamu projevuje hlavní myšlenky a stručně je shrne, určí, kde jsou klíčová slova • vybere si informace, které podle svého úsudku potřebuje • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování

	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, vysvětlí význam cizích slov, pokud je použije v referátu nebo projektu • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci se světem • pro komunikaci na dálku využívá vhodné technologie, některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • na modelových situacích si osvojuje zásady slušného chování • naslouchá druhým • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • omluví se při nezvládnutí emocí • osvojuje si role ve skupině • osvojuje si věcnou argumentaci • podílí se na vytváření pravidel týmu a dodržuje je v duchu fair-play • pojmenuje své emoce v daném okamžiku • používá jednoduché postupy, jak zvládat své emoce • pracuje ve skupině a spolupracuje s ostatními žáky, pomáhá při řešení problémů svým spolužákům • prezentuje a obhájí své myšlenky při týmové práci • při nezdaru nesvaluje svoji vinu na ostatní, společně se snaží pochopit příčinu neúspěchu • při práci ve skupině plní svoji roli, nerozptyluje spolužáky, plní přidělený úkol • respektuje pokyny učitele • rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část včetně zodpovědnosti za její plnění • spolupracuje ve skupině a respektuje názory jiných • stanoví čas pro plnění etap úkolu, hlídá mezičasy jednotlivých úkolů • stanovuje si cíle ke zlepšení • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • vyslovuje dříve pozitivní ocenění než kritiku • využívá zpětnou vazbu pro své další jednání • zdržuje se posměšků nebo opovržení nad prací druhých
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla slušného chování, respektuje pravidla země, v níž je host, respektuje tradice jiných národů • chápe svá práva a povinnosti ohledně zaměstnání • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • názory nebo přesvědčení druhých přijímá jako možné, svůj názor předkládá také jako jeden z možných a opírá se o argumenty • Nepoužívá násilné řešení sporů • Odmítá agresí vůči sobě nebo třetí osobě

	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytne první pomoc při úrazech lehčího rázu • Přivolá pomoc zraněnému spolužákovi • Respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého • řeší modelové situace, vyžadující dodržování dohodnutých pravidel • v konfliktních situacích navrhuje, jak by bylo vhodné jednat • v situacích, kde nejsou pevně daná pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil • vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se odsuzujících komentářů • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkurzích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • formuje si pracovní návyky (vedení sešitu, portfolia) • formuje svůj náhled na budoucnost a své profesní zaměření • na modelových příkladech zhodnotí dodržování etických norem v podnikání • naplňuje práci do jednotlivých kroků • na základě zhodnocení celé práce rozpozná příčiny úspěchu a neúspěchu • odhaduje realisticky čas ke splnění úkolu • ovládá základní principy práce s počítačem, dodržuje vymezená pravidla • použije různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce • při samostatné práci se koncentruje na výkon, na jeho dokončení • při týmové práci zodpovědně odvede svůj díl práce • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví • uvažuje o možnostech podnikání ve svém regionu • vyhledá poptávku a příležitosti k různým zaměstnáním, pracuje s inzerátem • využívá ICT pro vyhledávání informací • využívá své znalosti a zkušenosti vzhledem ke své budoucí profesi • získává potřebné informace o případné budoucí profesi, posuzuje profese z různých hledisek a vyhodnotí je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • využívá efektivně digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy • využívá digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu • seznamuje se s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

- **vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí**
- **využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností**
- **vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení)**
- **používá vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb pro výběr povolání a souvisejícího studia (kariérové poradenství), včetně portálu úřadu práce**
- **sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů**
- **využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce**

SVĚT PRÁCE				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SEBEPOZNÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality, rozpozná své silné a slabé stránky, své přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti • při dosahování zvolených životních cílů využívá znalosti svých silných a slabých stránek, osobní nedostatky se snaží oslabovat či kompenzovat • realistickou volbu povolání spojuje se sebepoznáváním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováním informací • posoudí, kdo jej může při rozhodování ovlivňovat a jak může být vliv druhých osob na jeho rozhodování prospěšný či nežádoucí • vysvětlí, jaký význam mají osobní předpoklady pro výkon vybraných povolání a jaký význam má jejich znalost pro volbu vhodného povolání • rozpozná, které dovednosti, schopnosti a osobní vlastnosti jsou podstatné pro jeho úspěšné uplatnění ve vybraném povolání na trhu práce • zaznamenává a vyhodnocuje vlastní úspěchy při dosahování dílčích cílů, hledá vhodné strategie nápravy nedostatků a odstraňování překážek • vyplňuje speciální testy (inventáře zájmů, hodnot, osobních předpokladů, vlastností, dovedností a schopností - písemná i PC forma) • vysvětlí, jaký význam mají osobní 	<p>Orientační seznámení s cíli a významem předmětu volba povolání</p> <p>Osobnostní zvláštnosti člověka, charakteristické znaky jeho osobnost</p> <p>Potřeba znalosti vlastních silných stránek, omezení a možností, význam rozvíjení realistického pohledu na svůj studijní potenciál</p> <p>Faktory, ovlivňující proces poznání a sebehodnocení, omezení subjektivity sebehodnocení</p> <p>Možné způsoby poznávání vybraných kvalit osobnosti, význam získávání zpětné vazby</p> <p>Uvědomování si sebe sama a jiných lidí, vztah k sobě samému a ostatním</p> <p>Význam tvorby a možnosti praktického využití inventáře vlastností, vědomostí, dovedností, schopností, hodnot a zájmů</p> <p>Sebehodnocení výkonu ve škole a v zájmové činnosti (pomoc výchovného poradce při sebehodnocení)</p>	OSV, VDO, VMEG S, MKV, EV, MV

		předpoklady pro výkon vybraných povolání a jaký význam má jejich znalost pro volbu vhodného povolání		
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • 		<ul style="list-style-type: none"> • klade vhodné otázky odbornému poradci v oblasti volby povolání, z individuálních rozhovorů si pořizuje záznamy a ty průběžně vyhodnocuje • správné rozhodování spojuje s využíváním relevantních informací • k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) • vyplňuje speciální testy (inventáře zájmů, hodnot, osobnostních předpokladů, vlastností, dovedností a schopností – písemná i PC forma) 		
ROZHODOVÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě • 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce • posoudí, kdo jej může při rozhodování ovlivňovat a jak může být vliv druhých osob na jeho rozhodování prospěšný či nežádoucí • vysvětlí, s čím by měl člověk realistickou volbu povolání spojovat a které skutečnosti by měl při rozhodování o své profesní budoucnosti zvažovat • uvede příklady nesprávné profesní volby a zhodnotí možné důsledky této volby pro osobní i profesní život člověka • vysvětlí, jaký význam mají osobní 	<p>Přechod ze ZŠ na SŠ jako významný životní krok</p> <p>Správná osobní volba, důsledky výběru nevhodného profesního zaměření</p> <p>Vliv lidí a zdrojů informací na naše rozhodování, neopakovatelnost volby studijního (profesního zaměření)</p> <p>Souvislost zálib, zájmů a zájmové orientace žáků s volbou profesního zaměření, jejich význam při rozhodování</p> <p>Souvislost specifických dispozic, dovedností, schopností a osobních vlastností (vztah k lidem, odolnost k zátěži)</p> <p>Akční plánování jako základ pro realistické</p>	OSV

		<ul style="list-style-type: none"> • předpoklady pro výkon vybraných povolání a jaký význam má jejich znalost pro volbu vhodného povolání 	<p>rozhodování, odpovědnost ve spojení s rozhodováním</p> <p>Význam rozhovorů s rodiči a učiteli o budoucím povolání pro poučené rozhodování (důležitá zpětná vazba)</p> <p>Postup při efektivním rozhodování, strategie správného myšlení</p> <p>Techniky důležité při řešení problému spojeného s rozhodováním z více možností</p>	
AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • plánuje po krocích svoji budoucnost, stanovuje si realistické a splnitelné cíle a promýšlí vhodné postupy (vybírání účinné strategie) k jejich dosažení • vypracuje podrobný akční plán k dosažení určitého cíle, jednotlivé kroky při jeho dosahování průběžně kontroluje a dosažené cíle přehodnocuje • zaznamenává a vyhodnocuje vlastní úspěchy při dosahování dílčích cílů, hledá vhodné strategie nápravy nedostatků a odstraňování překážek 	<p>Akční plánování, plánování jednoduché a složité (v hlavě, na papíře), význam zaznamenávání osobních cílů a průběžného hodnocení dosažených výsledků realizované činnosti (tj. vlastních výkonů)</p> <p>Typy akčních plánů (profesní, osobní, finanční, cestovní), jejich význam a způsoby využití</p> <p>Plány krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, jejich typické rysy a vzájemné vztahy, alternativní plány a jejich význam</p> <p>Význam akčního plánování při přípravě a plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání a při konkretizaci osobních profesně - vzdělávacích cílů</p> <p>Proces akčního plánování jako součást přípravy na budoucnost</p> <p>Hlavní kroky akčního plánování (brainstorming, třídění myšlenek, určení klíčových úkolů, stanovení způsobu jejich dosažení, kontrola dosažených výsledků)</p>	OSV
ADAPTACE NA ŽIVOTNÍ ZMĚNY				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává a vyhodnocuje vlastní úspěchy při dosahování dílčích cílů, 	<p>Přechod ze základní školy na zvolenou střední školu a do zaměstnání jako významná změna v životě</p>	OSV

<p>rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>		<p>hledá vhodné strategie nápravy nedostatků a odstraňování překážek</p> <ul style="list-style-type: none"> • promýšlí alternativní řešení klíčových životních situací spojených s případným neúspěchem ve studiu a v povolání 	<p>dospívajícího člověka</p> <p>Adaptace na životní situace jako důležitá schopnost, možnost a nutnost přizpůsobovat se životním změnám</p> <p>Způsoby zvládání přechodových situací</p> <p>Alternativní volby střední školy a profesního zaměření jako prevence nečekaných psychických selhání z možného neúspěchu při přijímacím řízení</p> <p>Proměny v obsahu a nárocích profesí, stále zvyšování požadavků na jejich výkon (nové výrobní technologie, informace a poznatky)</p> <p>Nezbytnost celoživotního vzdělávání ve zvoleném oboru činnosti (profesi, povolání), význam adaptability člověka v jeho profesním i osobním životě</p>	
MOŽNOSTI ABSOLVENTA ZÁKLADNÍ ŠKOLY				
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • • 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) • orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu 	<p>Obecné a typické znaky povolání</p>	<p>OSV VDO VMEG MKV EV MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • • 		<ul style="list-style-type: none"> • popíše stručně znaky frekventovaných povolání, v konkrétních profesích rozliší různé typy povolání a rozpozná povolání příbuzná • na základě poznatků z výuky, informací z rozmanitých zdrojů a vlastní zkušenosti koriguje a zdůvodňuje svůj dosavadní náhled na vybraná povolání 		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své 		<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní, proč jej určitá povolání 		

<p>možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <ul style="list-style-type: none"> • 		<p>přitahují a jiná odrazují, tuto skutečnost porovná se svými osobními předpoklady</p>		
INFORMAČNÍ ZÁKLADNA PRO VOLBU POVOLÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	8.	<ul style="list-style-type: none"> • správné rozhodování spojuje s využíváním relevantních informací • k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) • samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje • orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) • orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu • pořizuje si výpisky a záznamy z relevantních informačních zdrojů a využívá je při rozhodování o volbě vhodného povolání a budoucí přípravě na ně 	<p>Informace důležité pro volbu povolání</p> <p>Základní druhy profesních informací, které informace jsou důležité, na které otázky je třeba najít odpověď</p> <p>Způsoby získávání a hodnocení profesních informací</p> <p>Kdo může žákům kvalifikovaně poradit při volbě povolání (třídní učitel, učitel předmětu profesní orientace, výchovný poradce zaměstnanci úřadů práce a PPP)</p> <p>Informační média (letáky, katalogy, tiskoviny, prospekty, videozáznamy, počítačové programy, databázové systémy, odborné publikace), jak je možné vytěžit důležité informace z rozmanitých zdrojů a médií</p>	OSV MV
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 		<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, kdo jej může při rozhodování ovlivňovat a jak může být vliv druhých osob na jeho rozhodování prospěšný či nežádoucí • vysvětlí, s čím by měl člověk realistickou volbu povolání spojovat a které skutečnosti by měl při rozhodování o své profesní budoucnosti zvažovat 		

ORIENTACE V DŮLEŽITÝCH PROFESNÍCH INFORMACÍCH				
<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	8.	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu 	<p>Představy o budoucím povolání, jejich možný nesoulad se skutečností a korekce na základě sebepoznání a poznání požadavků na výkon vybraného povolání</p> <p>Požadavky frekventovaných druhů a skupin profesí na výkon povolání (vybrané kvality a zdravotní stav uchazeče, typ přípravy a vzdělávání)</p> <p>Vztah mezi typickými požadavky vybraných povolání a charakteristickými rysy osobnosti</p> <p>Srovnávání vybraných skupin povolání nebo jednotlivých profesí z hlediska požadovaného vzdělání a preferovaných kvalit a rysů osobnosti</p> <p>Předpoklady pro výběr vhodnprofesní dráhy, porovnávání osobnostních vlastností, dovedností a schopností s obsahem a požadavky vybraného povolání</p>	OSV MV
ROVNOST PŘÍLEŽITOSTÍ NA TRHU PRÁCE				
<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	8.	<ul style="list-style-type: none"> realistickou volbu povolání spojuje se sebepoznáním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováním informací posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce vysvětlí, s čím by měl člověk realistickou volbu povolání spojovat a které skutečnosti by měl při rozhodování o své profesní budoucnosti zvažovat 	<p>Překážky v přístupu ke vzdělávacím a pracovním příležitostem, stereotypnost některých náhledů na určité pracovní činnosti a na vybraná povolání, role sdělovacích prostředků v utváření našeho názoru na různá povolání</p> <p>Znevýhodnění občané na trhu práce (podle věku, pohlaví, vzdělání, sociálního původu), zakořeněné stereotypy v posuzování druhých lidí, důvody časté profesní diskriminace žen, starších a mladistvých osob na trhu práce</p>	OSV MKV MV

<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 		<ul style="list-style-type: none"> navštíví významné regionální instituce (PPP - dle potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí 		
--	--	---	--	--

9. ročník – DOTACE: 1, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> aktivně žádá objasnění souvislostí efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy) formuluje otázky, kterými se zeptá na to, co neumí hodnotí svůj pokrok v učení, plánuje další práci a realizuje ji identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá a nalézá způsoby její nápravy kriticky hodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich používá odbornou terminologii používá získané informace a osvojené vědomosti a dovednosti při vytyčování krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílů pracuje s portfoliem, provádí sebehodnocení, uvědomí si pokrok za určitou dobu propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy pro své učení volí cíle podle svých priorit (zaměstnání, zájmy, prospěch), přijme za svou volbu zodpovědnost při učení volí takovou aktivitu, která se mu z osobního hlediska či vzhledem k charakteru úkolu jeví jako nejvýhodnější, svoji volbu zdůvodní rozpozná překážky a problémy v učení, požádá o pomoc, přijímá zpětnou vazbu a reaguje na ni sám rozpozná, co konkrétně se ještě potřebuje naučit v případě potřeby přehodnocuje vlastní postupy učení vyhledává informace na internetu vysvětlí smysl toho, proč zpracovává různé druhy poznatků a dovedností a jak by se daly využít v jeho dalším studiu nebo osobním životě vysvětluje význam pojmů využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> argumentuje, diskutuje na dané téma, obhajuje své výroky dokáže rozlišovat podstatné vlastnosti povolání od vlastností nepodstatných

	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí dosažení dílčích cílů • chápe souvislosti mezi charakteristickými kvalitami své osobnosti a znaky vybraného povolání • nachází variantní scénáře ke zdánlivě neřešitelným situacím • nenechá se odradit případným nezdarem • ověřuje si informace nabízené v médiích • při řešení problémů předvídá, jaké situace by mohly nastat • rozpozná, v čem je problém, který řeší, podobný s dříve známými problémy • řeší modelové situace, které mohou nastat ve škole i mimo ni • řeší modelové situace přechodu ze základní školy na školu střední a do zaměstnání • učí se chápat, že problémy mívají více řešení • uvažuje o alternativách řešení • uvědomí si, jestli mu stačí informace, které má • v dostupných materiálech vyhledává potřebné informace • vyhodnotí různé vlastní i předložené varianty řešení a rozhoduje se mezi nimi • zvažuje různá řešení klíčových životních situací
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby partner rozuměl • klade doplňující otázky • komunikuje na úrovni odpovídající probraným tématům • myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností • naslouchá promluvám ostatních lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje • obhajuje svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty • odlišuje příjemce sdělení • ověřuje si pravdivost informací alespoň ve dvou zdrojích • používá „já“ výroky • používá správné neverbální komunikační prostředky • pracuje s různými formami textů a záznamů • představí sebe jako jedinečnou osobnost • při komunikaci používá osvojené odborné termíny • při komunikaci využívá intonaci, důraz a melodii hlasu • reaguje při modelovém pohovoru na doplňující otázky • rozliší soukromý rozhovor a veřejnou komunikaci • udržuje diskuzi, má přehled o tom, které body se už probraly, neodvádí diskuzi od tématu • udržuje oční kontakt • vybere si informace, které podle svého úsudku potřebuje

	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace • pro komunikaci na dálku využívá vhodné technologie, některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • na modelových situacích si osvojuje zásady slušného chování • naslouchá druhým • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • omluví se při nezvládnutí emocí • osvojuje si role ve skupině • osvojuje si věcnou argumentaci • podílí se na vytváření pravidel týmu a dodržuje je v duchu fair-play • pojmenuje své emoce v daném okamžiku • používá jednoduché postupy, jak zvládat své emoce • pracuje ve skupině a spolupracuje s ostatními žáky, pomáhá při řešení problémů svým spolužákům • prezentuje a obhájí své myšlenky při týmové práci • při nezdaru nesvaluje svoji vinu na ostatní, společně se snaží pochopit příčinu neúspěchu • při práci ve skupině plní svoji roli, nerozptyluje spolužáky, plní přidělený úkol • respektuje pokyny učitele • rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část včetně zodpovědnosti za její plnění • spolupracuje ve skupině a respektuje názory jiných • stanoví čas pro plnění etap úkolu, hlídá mezičasy jednotlivých úkolů • stanovuje si cíle ke zlepšení • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • vyslovuje dříve pozitivní ocenění než kritiku • využívá zpětnou vazbu pro své další jednání • zdržuje se posměšků nebo opovržení nad prací druhých
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla slušného chování, respektuje pravidla země, v níž je host, respektuje tradice jiných národů • chápe svá práva a povinnosti ohledně zaměstnání • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • názory nebo přesvědčení druhých přijímá jako možné, svůj názor předkládá také jako jeden z možných a opírá se o argumenty • nepoužívá násilné řešení sporů • odmítá agresi vůči sobě nebo třetí osobě • poznává ekonomickou problematiku jiných států

	<ul style="list-style-type: none"> • poskytne první pomoc při úrazech lehčího rázu • přiměřeně uplatňuje svá práva, zná práva a svobody druhých a respektuje je • respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého • v konfliktních situacích navrhuje, jak by bylo vhodné jednat • v situacích, kde nejsou pevně daná pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil • vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se odsuzujících komentářů • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkurzích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • formuje si pracovní návyky (vedení sešitu, portfolia) • formuje svůj náhled na budoucnost a své profesní zaměření • na modelových příkladech zhodnotí dodržování etických norem v podnikání • naplňuje práci do jednotlivých kroků • na základě zhodnocení celé práce rozpozná příčiny úspěchu a neúspěchu • odhaduje realisticky čas ke splnění úkolu • ovládá základní principy práce s počítačem, dodržuje vymezená pravidla • použije různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce • rozpozná dobře splněný úkol podle předem stanovených kritérií • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví • uvažuje o možnostech podnikání ve svém regionu • vyhledá poptávku a příležitosti k různým zaměstnáním, pracuje s inzerátem • využívá ICT pro vyhledávání informací • využívá své znalosti a zkušenosti vzhledem ke své budoucí profesi • získává potřebné informace o případné budoucí profesi, posuzuje profesi z různých hledisek a vyhodnotí je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • využívá efektivně digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy • využívá digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu • seznamuje se s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů <p>• orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k</p>

	<p>orientaci v profesní nabídce</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě dostupných informací zvažuje vhodné povolání a možné kariérové cesty • orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislostí informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia • vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení • sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů • využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce (uchazeč o práci, vizitka podnikatele OSVČ/freelancera, představení při vstupu do nového týmu...) • vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici
--	---

SVĚT PRÁCE				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SEBEPOZNÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	9	<ul style="list-style-type: none"> • realistickou volbu povolání spojuje se sebepoznáním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováním informací • posoudí, kdo jej může při rozhodování ovlivňovat a jak může být vliv druhých osob na jeho rozhodování prospěšný či nežádoucí • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi, tuto informaci využije pro svoji profesní volbu 	<p>Možné způsoby poznávání vybraných kvalit osobnosti, význam získávání zpětné vazby</p> <p>Uvědomování si sebe sama a jiných lidí, vztah k sobě samému a ostatním</p> <p>Význam tvorby a možnosti praktického využití inventáře vlastností, vědomostí, dovedností, schopností, hodnot a zájmů</p>	OSV MV

	<ul style="list-style-type: none"> • realisticky posuzuje svoje aktuální výsledky ve škole, porovnává je s požadavky a podmínkami přijetí na vybraný druh SOŠ, SOU • při dosahování zvolených životních cílů využívá znalosti svých silných a slabých stránek, osobní nedostatky se snaží oslabovat či kompenzovat 	<p>Sebehodnocení výkonů ve škole a v zájmové činnosti (pomoc výchovného poradce při sebehodnocení)</p> <p>Faktory, ovlivňující proces poznání a sebehodnocení, omezení subjektivity sebehodnocení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • správné rozhodování spojuje s využíváním relevantních informací • k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) • samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje 		
ROZHODOVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	<p>9</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi, tuto informaci využije pro svoji profesní volbu • realisticky posuzuje svoje aktuální výsledky ve škole • porovnává je s požadavky a podmínkami přijetí na vybraný druh SOŠ, SOU • rozpozná rozdíly v přípravě na různá povolání a tuto informaci využije při výběru vhodného typu přípravy na výkon zvoleného povolání • vypracuje podrobný akční plán k dosažení určitého cíle, jednotlivé kroky při jeho dosahování průběžně kontroluje a dosažené cíle přehodnocuje • zaznamenává a vyhodnocuje vlastní úspěchy při dosahování dílčích cílů, hledá vhodné strategie nápravy nedostatků a odstraňování překážek 	<p>Akční plánování jako základ pro realistické rozhodování, odpovědnost ve spojení s rozhodováním</p> <p>Význam rozhovorů s rodiči a učiteli o budoucím povolání pro poučené rozhodování (důležitá zpětná vazba)</p> <p>Postup při efektivním rozhodování, strategie správného myšlení</p> <p>Techniky důležité při řešení problému spojeného s rozhodováním z více možností</p>	OSV

	<ul style="list-style-type: none"> • promýšlí alternativní řešení klíčových životních situací spojených s případným neúspěchem ve studiu a v povolání 		
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • správné rozhodování spojuje s využíváním relevantních informací • na základě poznatků z výuky, informací z rozmanitých zdrojů a vlastní zkušenosti koriguje a zdůvodňuje svůj dosavadní náhled na vybraná povolání • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi, tuto informaci využije pro svoji profesní volbu • při svém rozhodování využívá maximální množství dostupných informací a rozlišuje efektivní a neefektivní způsoby dosahování stanovených cílů • samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje • orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) • orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu • pořizuje si výpisky a záznamy z relevantních informačních zdrojů a využívá je při rozhodování o volbě vhodného povolání a budoucí přípravě na ně 		

		<ul style="list-style-type: none"> klade vhodné otázky odbornému poradci v oblasti volby povolání, z individuálních rozhovorů si pořizuje záznamy a ty průběžně vyhodnocuje vyplňuje speciální testy (inventáře zájmů, hodnot, osobních předpokladů, vlastností, dovedností a schopností - písemná i PC forma) navštíví významné regionální instituce (PPP - dle potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí 		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 		<ul style="list-style-type: none"> rozpozná určité nevýhody frekventovaných druhů povolání a zvažuje, zda by byl či nebyl ochoten (schopen) konkrétní výhody přijmout 		
AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ				
<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	9	<ul style="list-style-type: none"> posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce realisticky posuzuje svoje aktuální výsledky ve škole porovnává je s požadavky a podmínkami přijetí na vybraný druh SOŠ, SOU plánuje po krocích svoji budoucnost, stanovuje si realistické a splnitelné cíle a promýšlí vhodné postupy (vybírání účinné strategie) k jejich dosažení vypracuje podrobný akční plán k dosažení určitého cíle, jednotlivé kroky při jeho dosahování průběžně kontroluje a dosažené cíle přehodnocuje zaznamenává a vyhodnocuje vlastní úspěchy při dosahování dílčích cílů, hledá vhodné strategie nápravy nedostatků a odstraňování překážek promýšlí alternativní řešení klíčových životních situací spojených s případným neúspěchem ve studiu a v povolání 	<p>Akční plánování, plánování jednoduché a složité ("v hlavě, na papíře"), význam zaznamenávání osobních cílů a průběžného hodnocení dosažených výsledků realizované činnosti (tj. vlastních výkonů)</p> <p>Typy akčních plánů (osobní, profesní, finanční, cestovní), jejich význam a způsoby využití</p> <p>Plány krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, jejich typické rysy a vzájemné vztahy, alternativní plány a jejich význam</p> <p>Význam akčního plánování při přípravě a plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání a při konkretizaci osobních profesně - vzdělávacích cílů</p>	OSV
<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské 		<ul style="list-style-type: none"> při svém rozhodování využívá maximální množství dostupných informací a rozlišuje efektivní a neefektivní způsoby dosahování stanovených cílů samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s 		

<p>služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>nimi pracuje</p> <ul style="list-style-type: none"> klade vhodné otázky odbornému poradci v oblasti volby povolání, z individuálních rozhovorů si pořizuje záznamy a ty průběžně vyhodnocuje 	<p>Proces akčního plánování jako součást přípravy na budoucnost</p> <p>Hlavní kroky akčního plánování (brainstorming, třídění myšlenek, určení klíčových úkolů, stanovení způsobu jejich dosažení, kontrola dosažených výsledků)</p> <p>Způsoby postupného krokování střednědobých a dlouhodobých cílů</p>	
<p>MOŽNOSTI ABSOLVENTA ZÁKLADNÍ ŠKOLY</p>			
<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<p>9</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě poznatků z výuky, informací z rozmanitých zdrojů a vlastní zkušenosti koriguje a zdůvodňuje svůj dosavadní náhled na vybraná povolání orientuje se v aktuální nabídce škol, učilišť a volných pracovních míst a v poptávce po vybraném povolání na místním a regionálním trhu práce k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) navštíví významné regionální instituce (PPP - dle potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí aktivně vyhledává informace o možnostech středoškolské či odborné přípravy na vybrané povolání a o pracovních příležitostech ve zvoleném oboru vyplňuje frekventované tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky, správně vyplní přihlášku na SŠ, SOU sepiše jazykově, stylisticky a graficky vhodně upravený úřední dopis budoucímu zaměstnavateli 	<p>Vzdělávací nabídka pro žáky opouštějící základní školy, vzdělávací příležitost v místě bydliště, v regionu</p> <p>System středního školství, typy středních škol, jejich charakteristika (délka a způsob ukončování studia, požadavky na získání výstupního certifikátu ap.)</p> <p>Profesní a neprofesní typy přípravy na budoucí povolání, co to je kvalifikace a specializace, čím se od sebe tyto výstupní kvality odlišují</p> <p>Co je to učební a studijní obor, čím je vymezen jeho obsah, vzdělávání všeobecné a odborné, teoretická a praktická orientace poskytovaného typu vzdělávání</p>	<p>OSV VDO VMEG MKV EV MV</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • stručně a věcně odpoví na inzerát nabízející uplatnění v určitém povolání a sestaví vlastní dostatečně atraktivní inzerát • v úředním styku kultivovaně vystupuje, projevuje sociální dovednosti a dbá na vhodnou úpravu svého zevnějšku • představí se osobně, případně po telefonu • při modelovém rozhovoru s budoucím zaměstnavatelem klade vhodné otázky a snaží se správně odpovídat na otázky položené • • 	<p>Ostatní možnosti profesní přípravy po absolvování základní školy (zaučení, zaškolení ap.</p> <p>Předpoklady a možnosti dalšího vzdělávání po absolvování jednotlivých typů středních škol</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • • 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná určité nevýhody frekventovaných druhů povolání a zvažuje, zda by byl či nebyl ochoten (schopen) konkrétní výhody přijmout 		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • 	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi, tuto informaci využije pro svoji profesní volbu • realisticky posuzuje svoje aktuální výsledky ve škole • porovnává je s požadavky a podmínkami přijetí na vybraný druh SOŠ, SOU • rozpozná rozdíly v přípravě na různá povolání a tuto informaci využije při výběru vhodného typu přípravy na výkon zvoleného povolání • v souvislosti se svojí profesní volbou rozpozná a realisticky hodnotí existující vzdělávací a pracovní příležitosti a své reálné šance na trhu práce 		
INFORMAČNÍ ZÁKLADNA PRO VOLBU POVOLÁNÍ			

<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	9	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v aktuální nabídce škol, učilišť a volných pracovních míst a v poptávce po vybraném povolání na místním a regionálním trhu práce k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) při svém rozhodování využívá maximální množství dostupných informací a rozlišuje efektivní a neefektivní způsoby dosahování stanovených cílů samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu navštíví významné regionální instituce (PPP - dle potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí aktivně vyhledává informace o možnostech středoškolské či odborné přípravy na vybrané povolání a o pracovních příležitostech ve zvoleném oboru 	<p>Informační média (letáky, katalogy, tiskoviny, prospekty, videozáznamy, počítačové programy, databázové systémy, odborné publikace), jak je možné vytěžit důležité informace z rozmanitých zdrojů a médií</p> <p>Způsoby dotazování v případě zájmu o určitou profesi (typy otázek, otázky kladené zaměstnavateli, vhodné a nevhodné otázky kladené uchazeči o vybrané povolání, příprava otázek na vstupní pohovor)</p> <p>Informační systém pro volbu povolání, informační střediska, náplň činnosti úřadu práce, význam a úkoly profesního poradenství, důležité seriózní poradenské firmy v okolí</p> <p>Kdo může žákům kvalifikovaně poradit při volbě profesního zaměření a vhodného povolání (třídní učitel, učitel předmětu Svět práce, výchovný poradce, zaměstnanci úřadu práce a PPP)</p> <p>Životopis, jeho význam jako prvotní informace o naší osobě, způsoby sestavování životopisu</p>	OSV MV
<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 		<ul style="list-style-type: none"> v souvislosti se svojí profesní volbou rozpozná a realisticky hodnotí existující vzdělávací a pracovní příležitosti a své reálné šance na trhu práce 		
ORIENTACE V DŮLEŽITÝCH PROFESNÍCH INFORMACÍCH				
<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr 	9	<ul style="list-style-type: none"> na základě poznatků z výuky, informací z rozmanitých zdrojů a vlastní zkušenosti koriguje a zdůvodňuje svůj dosavadní náhled na vybrané povolání orientuje se v aktuální nabídce škol, učilišť a volných pracovních míst a v poptávce po vybraném 	<p>Jaké typy profesí jsou zastoupeny ve zvoleném povolání, jaké jsou cesty k jejich dosažení (typy vzdělávání, přípravy na výkon povolání ap.)</p>	OSV MV

vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> povolání na místním a regionálním trhu práce • k lepšímu sebepoznání využívá informace z různých informačních zdrojů a zpětnou vazbu od ostatních lidí (např. pracovníků poradenských institucí) • samostatně vyhledává potřebné informace, poučeně s nimi pracuje • orientuje se v množství informací získaných z různých zdrojů a od různých subjektů (PPP, ÚP) • orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách grafech apod., čerpá z nich významné informace a ty využívá pro svoji profesní volbu • navštíví významné regionální instituce (PPP - dle potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí • aktivně vyhledává informace o možnostech středoškolské či odborné přípravy na vybrané povolání a o pracovních příležitostech ve zvoleném oboru 	Obecné a společné znaky povolání - pracovní činnosti, pracovní prostředí, pracovní prostředky, pracovní předměty, jejich vzájemné vazby	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi, tuto informaci využije pro svoji profesní volbu • realisticky posuzuje svoje aktuální výsledky ve škole • porovnává je s požadavky a podmínkami přijetí na vybraný druh SOŠ, SOU 		
ROVNOST PŘÍLEŽITOSTÍ NA TRHU PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<p>9</p> <ul style="list-style-type: none"> • realistickou volbu povolání spojuje se sebepoznáním, s plánováním důležitých životních kroků a s vyhledáváním a zpracováním informací • posoudí okolnosti, které by mohly negativně ovlivňovat úspěšnost jeho studijní, resp. profesní volby, případně i jeho uplatnění na trhu práce • v souvislosti se svojí profesní volbou rozpozná a realisticky hodnotí existující vzdělávací a pracovní příležitosti a své reálné šance na trhu práce • 	<p>Problémy přístupu na trh práce pro osoby znevýhodněné díky jejich zdravotnímu stavu, pracovní příležitosti pro osoby se sníženou pracovní schopností a pro tělesně, smyslově a mentálně postižené občany</p> <p>Otázky nezaměstnanosti, struktura nezaměstnanosti podle vybraných profesí a faktorů v regionu</p>	OSV MV MKV VDO
<ul style="list-style-type: none"> • využije 	<ul style="list-style-type: none"> • navštíví významné regionální instituce (PPP - dle 		

<p>profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>potřeby, IPS ÚP), zúčastní se exkurzí</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vyhledává informace o možnostech středoškolské či odborné přípravy na vybrané povolání a o pracovních příležitostech ve zvoleném oboru 	<p>Porovnání míry nezaměstnanosti ve vztahu k vybraným faktorům (věk, pohlaví, vzdělání, kvalifikace)</p> <p>Co je to profesní reorientace a rekvalifikace, kdy je nutné podstoupit rekvalifikaci, proč a jak rekvalifikace zvyšuje příležitosti na trhu práce</p>	
---	---	--	--

•